

© Ured zastupnika Republike Hrvatske pred Europskim sudom za ljudska prava. Sva prava pridržana. Dopuštenje za ponovno objavljivanje ovog sažetka dano je isključivo u svrhu uključivanja u HUDOC bazu podataka Suda.

© Office of the Agent of the Republic of Croatia before the European Court of Human Rights. All rights reserved. Permission to re-publish this summary has been granted for the sole purpose of its inclusion in the Court's database HUDOC.

© Bureau de l'Agent de la République de Croatie devant la Cour européenne des droits de l'homme. Tous droits réservés. L'autorisation de republier ce résumé a été accordée dans le seul but de son inclusion dans la base de données HUDOC de la Cour.

EVALDSSON I OSTALI protiv ŠVEDSKE

(članak 1. Protokola br. 1)

Presuda od 13. veljače 2007. godine

ČINJENICE

Podnositelji zahtjeva, Tommy Evaldsson, Johan Svahn, Tommy Hodel, Jonny Lindqvist i Conny Brandt, petorica su švedskih državljana, rođeni 1948., 1974., 1965., 1964. odnosno 1963. godine.

U razdoblju od 3. ožujka do 30. srpnja 1999. godine bili su zaposleni u građevinskom poduzeću LK Massinterior.

Poduzeće je bilo podvrgnuto kolektivnom ugovoru (Byggnadsavtalet), zaključenom između Švedskog sindikata građevinskih radnika (Svenska Byggnadsarbetareförbundet; dalje: sindikat) i Švedske građevinske industrije (Sveriges Byggindustrier; dalje: poduzeće).

Od osam zaposlenika koji su u gore navedenom razdoblju obavljali poslove obuhvaćene kolektivnim ugovorom, trojica su bili članovi sindikata, dok petorica nisu bili članovi tog niti kojega drugog sindikata.

U skladu s kolektivnim ugovorom u to vrijeme, lokalni ogranak sindikata imao je pravo nadzirati isplate plaća te pravo na naknadu troškova koji su pritom nastali, a koja se izračunavala na osnovi iznosa od 1.5% od plaće radnika. Poslodavac je bio obavezan odbiti tu svotu od plaće radnika i pružiti lokalnom ogranku sindikata informacije potrebne za nadzor. Samo su radnici koji su pripadali drugim sindikatima bili izuzeti od primjene tih odbitaka od plaće.

Na traženje podnositelja zahtjeva da budu izuzeti od odbitaka, poduzeće je prestalo plaćati naknade sindikatu i pružiti mu informacije u pogledu podnositelja zahtjeva. Sindikat je ustrajao na plaćanju i pokrenuo službene lokalne pregovore. Međutim, rješenje nije pronađeno.

Poduzeće je naposljetku pokrenulo postupak pred Radnim sudom (Arbetsdomstolen) tražeći deklaratornu presudu kojom bi se utvrdilo da ne postoji njegova pravna obveza nametati plaćanje sporne naknade. Dana 7. ožujka 2001. godine Radni je sud odbio zahtjeve poduzeća.

POSTUPAK I SASTAV SUDA

Zahtjev je podnesen Europskom sudu za ljudska prava dana 4. rujna 2001. godine, te je proglašen djelomično dopuštenim dana 28. ožujka 2006. godine. Javna rasprava održana je u Zgradi ljudskih prava u Strasbourgu dana 20. lipnja 2006. godine.

Presudu je donijelo vijeće od 7 sudaca.

PRIGOVORI

Podnositelji zahtjeva ustrajali su u tvrdnji da su prisiljeni pridonositi financiranju općih aktivnosti sindikata protiv njihove volje i na način kao da su članovi sindikata, što je ravno prisilnom članstvu u sindikatu. Pozivali su se na članak 9. (sloboda misli i savjesti), članak 10. (sloboda izražavanja), članak 11. (sloboda udruživanja) i članak 1. Protokola 1. Također su prigovorili da su pretrpjeli diskriminaciju u usporedbi sa članovima Švedskog sindikata građevinskih radnika, kao i sa članovima drugih sindikata, protivno članku 14. Konvencije (zabrana diskriminacije).

ODLUKA SUDA

Članak 1. Protokola 1.

Sud je primijetio da je od plaća podnositelja zahtjeva odbijeno otprilike 30 eura radi naknade troškova nadzora sindikata, ali da je taj odbitak u skladu s legitimnim ciljem „u javnom interesu“, budući da je inspekcijski rad bio usmjeren zaštiti interesa građevinskih radnika općenito.

Nadalje, Sud je primio na znanje da su tijekom 1999. godine plaće 250 radnika koji nisu bili članovi sindikata prilagođene kao rezultat nadzorne djelatnosti sindikata, što upućuje na zaključak da su podnositelji zahtjeva doista primali određene usluge za plaćenu naknadu.

Međutim, Sud je primijetio da su te naknade trebale biti namijenjene isključivo podmirenju troškova nadzornih aktivnosti sindikata, a ne i kao doprinos drugim aktivnostima ogranka sindikata te da bi trebale biti vođene posebno. Uzimajući u obzir informacije o financiranju aktivnosti sindikata, Sud je primijetio da je manje od jedne četvrtine zaposlenika sindikata bilo uključeno u poslove nadzora, dok je završni račun za razdoblje 1997.-2000. pokazivao da je više od 90% uplaćenih mirovina i skoro polovica iznosa plaća i drugih naknada i troškova pripisano tim poslovima.

Sud je nadalje primijetio da nije u mogućnosti na temelju raspoloživih informacija pouzdano zaključiti je li sindikat ostvarivao profit svojom nadzornom djelatnošću ili ukupnim inspekcijskim poslovima koje su obavljali ogranci sindikata. Također nije bilo moguće ustanoviti je li eventualni višak ostvaren inspekcijskim poslovima upotrijebljen za pokrivanje troškova koji se odnose na aktivnosti ogranka sindikata kao što su pregovori o plaćama, sindikalno lobiranje i političko djelovanje.

Sud je utvrdio da podnositeljima zahtjeva nisu pružene dostatne informacije o načinu na koji se koriste naknade koje su uplaćivali, a na koje su informacije bili tim više ovlašteni s obzirom na činjenicu da su naknade plaćali protivno svojoj volji, i to organizaciji čije političko djelovanje nisu podupirali.

Štoviše, imajući na umu da je švedsko tržište rada organizirano na način da je regulacija važnih pitanja radnog prava delegirana nezavisnim organizacijama kroz sustav kolektivnih ugovora, Sud je utvrdio da je država imala obvezu zaštititi podnositelje smatrajući takve organizacije odgovornima za svoje postupke.

Zaključno, Sud je utvrdio da je sindikalnim aktivnostima kontrole nadnica nedostajala transparentnost te da, čak imajući na umu činjenicu da se radilo o ograničenim količinama novca, u slučaju podnositelja nije bilo primjereno smanjivati njihove nadnice bez da im se omogući kontrola nad time kako se taj novac troši. Sud je stoga zaključio da je došlo do povrede članka 1. Protokola br. 1.

Ostali članci

S obzirom na utvrđeno u pogledu članka 1. Protokola br. 1, Sud nije smatrao da je potrebno odvojeno razmatrati članke 9., 10., 11. i 14.

Na temelju članka 41. (pravična naknada), Sud je svakome od podnositelja dosudio 5,000 EUR na ime nematerijalne štete te 87,800 EUR svim podnositeljima na ime troškova i izdataka.